

LIISA LÄHDESMÄKI ON KASVATTANUT ESTEHEVOSIA JO NELJÄ SUKUPOLVEA

KOKOA, VOIMAKKUUTTA JA LUONNETTA

Liisa Lähdesmäen kasvateista tällä hetkellä paras hyppää jo kansainvälisiä GP-luokkia 150–160 cm:n estekorkeuksilla. Venäläisomistuksessa olevalta, vasta kahdeksanvuotiaalta Laurissinilta ei hyppykapasiteetti lopu kesken.

Ensimmäisenä talliin astuessa vastaan tassuttelee pieni, söpö karvaturri, harmaavalkoinen kissanpentu. Pian paikalle tulee toinen, musta, mutta aikuinen versio, ja kohta jo kolmas, harmaa, Noki-niminen. Liisa Lähdesmäki kaappaa sen syliinsä ja hänen tammansa, Elsassin, alkaa hoitaa sitä suurella kielellään nuollen. Liisa ottaa kisanpennun ja kokeilee, josko tamma ottaisi asiakseen tämänkin hoitamisen. Mutta ei. Iso eläin osoittaa selvästi, että tuosta pienestä se ei tykkää: menettäkös siitä häiritsemästä!

Joulutunnelmaa luomaan on tallissa keskeiselle paikalle koristeltu joulukuusi. Hevoslauman tullessa sisään sen kuopus, Tildassin, tarttuu hampaillaan yhteen oksaan ja vetää. Kuusi töksähtää maahan ja varsa pomppii karkuun.

– Se on kaatunut jo monta kertaa, Liisa Lähdesmäki nauraa ja siirtelee hevosia oikeisiin karsiinoihin.

Luika opetti äidin ja tyttären

Liisa Lähdesmäki aloitti kasvatuksensa käytännössä jo kahdeksanvuotiaana. Tuolloinkin oli joulu ja pihaan ajoi Itikan teurasauto. Sen sisältä löytyi paapan joululahja tyttärentytölle, puolivuotias suomenhevostamma Luika, joka polveutui sekä emänsä että isänsä puolelta kaikkein kuuluisimmasta ja eniten suomenhevosjalostukseen vaikuttaneesta Eri-Aaroni-oriista. Eri-Aaronin taas kasvatatti Lähdesmäen isoisän sisaren puoliso Sulo Rintala.

– Luika oli meillä koko elämän-

sä, 25 vuotta. Se opetti ratsastamaan sekä minut että tyttärentytön Sannan.

Vaikka tallissa on yhä myös suomenhevosia, Lähdesmäki jäi jo nuorena tyttönä koukkuun puoliverisiin estepuolen ratsuihin. Hänet tunnetaan isokokoisista kasvateistaan, joilla riittää vahvaa, vireää luonnetta, mutta totakai myös ponnua. Juuri näitä ominaisuuksia hän haluaa varsoilleen.

Aikoinaan hän matkusti Neuvostoliiton Viroon, josta löytyi kasvatuksensa kantaemä Emperatamma. Empera toimi ensin omana kisaratsuna ja myöhemmin siitostammana. Oreja etsiessään Lähdesmäki tutkii tarkkaan orien rakenteet. Hevosien liikkeitä voi katsastaa nykyään vaikka youtubesta, josta on kasvattajalle suuri apu ja helpotus. Spermaa pystyy tilaamaan mistä tahansa maailman kolkasta.

– Ei riitä, että hevonen hyppää, jos sillä ei ole päätä tai jos sen rakenne ei kestä. Askellajeista laukka on tärkein.

Harrasteratsuja hän ei halua kasvattaa vaan kisahevosiä radoille, jos onni suo. Emperan varsan Lindassinin ensimmäinen varsa, ruotsalaisesta Quite Easy-oriista oleva Laurissin myytiin Viroon miesratsastajalle, sillä vahvuutensa vuoksi se ei ole naisen kisattava. Sen ainoaksi jäänyt varsa Renessin hyppää teknisesti vielä paremmin ja terävämmin kuin isänsä ja kapasiteettiäkin on – se voitti Kyvyt esiin -finaalin hypyvarustelun arvossalla 9.

Laurissin edusti Pohjanmaata myös askellajifinaalissa Ypäjällä. ”Ihmisillä oli pitkä juoksu-

Liisa Lähdesmäen hevoslauman kuopus Tildassin, viime kesän varsa, jonka äiti on Lindassin ja isä Evli Cagliostro.

tusraipat ja muovipussit niiden päässä. Itse opetan hevoseni juoksemaan ympyrällä ilman liinaa ja niin tein kilpailussakin. Laurissin tuli toiseksi eli sillä olisi liikettä koulupuolellekin”, Lähdesmäki muistelee naureskellen.

Horsemanshipia, ei voimaa eikä raippaa

Emperan ensimmäisellä varsalla Elsassinilla, ”Elsalla” ja Liisalla on erityisen tiivis yhteys. Suurikokoinen tamma ei tahdo hyväksyä selkäänsä ketään muuta. Se on luonteeltaan hyvin äitinsä kaltainen, vahva ja erikoinen tapaus. Ratsukko on tunnettu jo yhdentoista vuoden ajan niin alue kuin kansallisestakin estekilpailuista. Elsa erottuu muista, sillä sen päällä on aina korkealla. Sitä on muutamaan otteeseen yritetty gramaanienkin avulla ratsastaa kuten tavallisesti hevosia ratsastetaan muotoon.

– Siitä ei tule mitään. Elsa on tamma, se on tarkka käsittelystään, mutta toisaalta huippuyritteliäs.

Vahvat kisahevokset vaativat käsittelynsä horsemanshipia. Niille pitää opettaa rajat ja niiden pitää ymmärtää ihminen joka tilanteessa pomokseen. Voimaa ei tarvita, se ei riitä kuitenkin, eikä raippaa. Liisa Lähdesmäki on herättänyt kansallista huomiota ollessaan varsoineen valtakunnallisissa Kyvyt esiin -kisoissa ja askellajikisoissa.

– Meistä oli Hevosurheilussa joskus puolen sivun juttu, kun voitimme Lindassinin kanssa valtakunnallisessa Kyvyt esiin -estefinaalissa Ypäjällä. Minun tarvitsi vain sanoa tammalle, että kuja ja se meni ja hyppäsi,

kun muilla oli vaikeuksia saada hevosta estekujaan.

Askellajikisoissa kasvatit ovat myös menestyneet. Ori Laurissin ja tamma Helmissin ovat voittaneet aluetasolla Kyvyt esiin -katsastuksissa ikätoverinsa. Alvarssinkin oli viime vuonna Porissa toinen.

Orivalinnoissa myös riskejä

– Aina varmintaa on valita tammalle ori, jolla on jälkeläisnäyttöjä, sillä oria, joka ei periyty itseään, ei kannata valita.

Muutaman kerran hän sanoo ottaneensa tietoisesti riskin ja astuttaneensa tammansa nuorella oriilla, jolta ovat kilpailunäytöt vielä puuttuneet.

– Olen valinnut oriit suvun perusteella. Jos oriin suvussa on molempien vanhempien puolelta vähintään neljässä sukupolvessa suoritushavaitsevia, niin varsa ei kovin sutta pitäisi tulla.

Lindassinin varsoista kolmevuotiaaksi kääntyvä Helmissin ja kaksivuotiaaksi tuleva Uljasin ovat For Enjoy Askista, joka on saanut hypyistään Tanskassa täyden kympin ja joka nyttemmin on myyty Amerikkaan. Nuorimman varsan Tildassinin isä on Evli Cagliostro, suomalaisen Noora Forsténin ori, joka on kisanut kymmenkunta vuotta MM-tasolla.

– Harva hevonen kisaan niin pitkään tuolla tasolla. Se on todellinen osoitus kestävydestä.

Varsat puomeja pomppimaan

Varsan syntymä on aina jännittävä hetki. Liisa Lähdesmäki

Laurissin hyppäsi Maailmancupia Tallinna Horse Show'ssa viime syksynä.

nauraa aina ensimmäisenä arvioivansa sen jalkojen rakenteen katseellaan.

Kahden kuukauden ikäisestä pystyy jo päättelemään paljon. Sen sijaan kasvuvaiheessa, 1–2-vuotiaana, niistä ei tiedä sanoa oikein mitään. Lähdesmäellä varsat hyppivät puomeja pienestä pitäen.

– Aluksi rakensin niille kentälle kujankin, mutta eiväthän ne aina ymmärtäneet kääntä kulmassa vaan hyppäsivät 180-senttisen aitausten aidankin yli. Nykyään teen samaa niiden kanssa enää maneessissa. Siellä on seinät.

– Mitään järkeähän tässä kasvatuksessa tai hevoshommassa ei ole, sen hän toteaa useinkin otteeseen. Hevoshullu-sanassa se ”hullu” on ihan paikkansa pitävä. Kyse on rakkaudesta hevoseen. Kiinnostavaa on se, miten ison ja vahvan eläimen ja ihmisen välille saa luotua yhteisymmärryksen. Päiväakkään en tästä ”hulluudesta” vaihtaisi pois.

Ja muuten. Varsojen nimissä oleva -ssin tulee sanoista Siirilän Siittola International tai Siirilä-Seinäjoki-Impivaara-Niemistö. Noin niin kuin leikkimielisesti.

Elsassin hoitaa kissoista vain ja ainoastaan Noki-kissaa.

Allomeera.fi

HEVOSIHMISTEN ASIALLA

Allomeera Oy
Rajatie 44, 60120 Seinäjoki
p. 0400 547 888, myynti@allomeera.fi

www.allomeera.fi